

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

“Затверджено”

декан факультету післядипломної та
заочної освіти

_____ професор Сидорко О.Ю.

«_____» _____ 20__ р.

**ПРОГРАМОВІ ВМОГИ ДО
ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ
З ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**
для студентів 5 курсу
здобуття ступеня «бакалавр»
за спеціальністю 014 «Середня освіта»

Розглянуто і затверджено

на засіданні кафедри ТіМФК

протокол № 15 від 24 березня 2021 р.

Зав.каф. _____ Боднар І.Р.

Програмові вимоги до державного іспиту

1. ТiМФВ як наукова і навчальна дисципліна та її зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Зміст поняття «фізична культура», її ціннісний, діяльнісний та результативний аспекти.
3. Поняття «фізичний розвиток людини». Показники, що характеризують фізичний розвиток.
4. Характеристика поняття «фізичне виховання». Взаємозв'язок фізичного виховання з іншими сторонами процесу виховання особистості.
5. Основи системи фізичного виховання в Україні (ідейні, організаційні, програмно-нормативні, науково-методичні).
6. Фізична вправа як основний засіб фізичного виховання. Класифікація фізичних вправ.
7. Поняття про техніку фізичних вправ та її характеристика.
8. Характеристика етапів навчання руховим діям. Завдання етапів. Методи навчання техніці.
9. Характеристика рухових дій як предмету навчання. Рухове вміння, рухова навичка.
10. Характеристика принципів фізичного виховання.
11. Поняття «метод», «методика» та «методичний прийом» у фізичному вихованні. Класифікація методів фізичного виховання.
12. Загальна характеристика сили як фізичної якості людини.
13. Загальна характеристика швидкості як фізичної якості людини.
14. Загальна характеристика витривалості як фізичної якості людини.
15. Загальна характеристика гнучкості як фізичної якості людини.
16. Загальна характеристика спритності як фізичної якості людини.
17. Характеристика методів організації діяльності та способів виконання фізичних вправ на заняттях.
18. Урок – основна форма занять у фізичному вихованні. Структура уроку фізичної культури (її науково-методичне обґрунтування, типові завдання частин уроку).
19. Реалізація освітніх, оздоровчих та виховних завдань під час уроку фізичної культури.
20. Дозування фізичного навантаження на уроках фізичної культури.
21. Види та стадії формування адаптаційних реакцій організму людини.
22. Характеристика неурочних форм занять у фізичному вихованні.
23. Планування процесу фізичного виховання. Характеристика основних документів планування процесу фізичного виховання.
24. Контроль за навчальним процесом з фізичного виховання. Самоконтроль у фізичному вихованні.
25. Зміст та методика проведення педагогічних спостережень на уроці фізичної культури.
26. Зміст та методика проведення хронометражу уроку на уроці фізичної культури.
27. Зміст та методика визначення фізіологічної кривої навантаження на уроці фізичної культури
28. Роль гри у процесі розвитку та виховання дітей. Різновиди рухливих ігор, класифікація українських народних ігор.
29. Характеристика законодавчих документів, що регламентують процес фізичного виховання школярів.
30. Характеристика програм для загальноосвітніх навчальних закладів (архітектоніка і зміст).
31. Характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дітей дошкільного віку.
32. Характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дітей молодшого шкільного віку.
33. Характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дітей середнього шкільного віку.
34. Характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дітей старшого шкільного віку.
35. Організаційні форми фізичного виховання дітей дошкільного віку в умовах дошкільного навчального закладу.
36. Організація та проведення занять з фізичної культури з дітьми дошкільного віку в умовах дошкільного навчального закладу (зміст та основні риси).
37. Принципи та методи навчання руховим діям дітей дошкільного віку
38. Особливості методики навчання руховим діям дітей дошкільного віку.
39. Особливості методики розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку.
40. Технологія складання конспекту уроку з фізичного виховання.
41. Методика формування постави у фізичному вихованні дітей шкільного віку.

42. Особливості проведення та організації уроків з фізичного виховання з учнями молодшого шкільного віку
43. Особливості проведення та організації уроків з фізичного виховання з учнями середнього та старшого шкільного віку
44. Основи диференційованого фізичного виховання школярів.
45. Підготовка вчителя до уроку фізичної культури.
46. Дотримання правил безпеки в процесі фізичного виховання школярів. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення фізичного виховання школярів.
47. Організація та зміст годин здоров'я, спортивної години в групах продовженого дня та «Дня здоров'я» в загальноосвітній школі.
48. Підготовка фізкультурного активу в загальноосвітній школі. Зміст та особливості проведення гурткових та секційних занять в позаурочний час з учнями середнього і старшого шкільного віку.
49. Педагогічні функції та вміння вчителя фізичної культури.
50. Педагогічна майстерність та педагогічна техніка вчителя фізичної культури.
51. Етапи фізичного розвитку людини. Мета, задачі та засоби фізичного виховання у різні періоди життя людини.
52. Характеристика анатомо-фізіологічних особливостей дорослих.
53. Основні напрямки фізичного виховання дорослого населення та їх характеристика.
54. Організаційно-методичні особливості проведення занять фізичними вправами у фізкультурно-оздоровчих групах дорослого населення.
55. Кондиційне тренування, його зміст та значення. Структура кондиційного тренування.
56. Структура і зміст фітнес-програм. Характеристика основних видів фітнес-програм.
57. Цілі та стратегія управління процесом фізичного виховання дорослих.
58. Фізичне виховання осіб похилого та старшого віку. Контрольні якісні показники фізичної культури дорослих.
59. Особливості мотивації до рухової активності дорослих.
60. Контроль у фізичному вихованні дорослих.
61. Зміст навчальної програми з фізичної культури для спеціальної медичної групи.
62. Критерії комплектування медичних груп для занять з фізичного виховання у загальноосвітніх школах.
63. Характеристика засобів, методів фізичного виховання учнів спеціальних медичних груп.
64. Загальні риси методики фізичного виховання учнів підгрупи «Б» спеціальної медичної групи.
65. Завдання фізичного виховання учнів спеціальних медичних груп.
66. Особливості обліку та оцінювання учнів спеціальної медичної групи у процесі фізичного виховання.
67. Контроль і самоконтроль у фізичному вихованні учнів спеціальної медичної групи.
68. Задачі, засоби, методичні особливості основної та заключної частин уроку фізичної культури з учнями спеціальної медичної групи.
69. Характеристика сучасних проблем фізичного виховання учнів спеціальних медичних груп.
70. Організаційно-методичні особливості уроку фізичної культури з дітьми підгрупи «В» спеціальних медичних груп.
71. Особливості методики проведення гартувальних заходів в спеціальних медичних групах.
72. Організація і методика самостійних (індивідуальних і групових) занять фізичними вправами учнів спеціальної медичної групи.
73. Загальна і моторна щільність уроку фізичної культури в спеціальній медичній групі.
74. Характеристика навчальної програми з фізичної культури для учнів спеціальної медичної групи.
75. Вимоги до уроку фізичної культури спеціальної медичної групи (за Г.І.Погадаєвим, 2000).
76. Зв'язок адаптивного фізичного виховання з іншими науками та навчальними дисциплінами
77. Адаптивне фізичне виховання, як наука та навчальна дисципліна
78. Охарактеризувати поняття «адаптивна фізична культура», «адаптивне фізичне виховання»
79. Охарактеризувати поняття «адаптивний спорт», «адаптивне фізичне виховання». Вказати відмінності адаптивного фізичного виховання.

80. Охарактеризувати поняття «фізична реабілітація», «адаптивне фізичне виховання». Вказати відмінності адаптивного фізичного виховання.
81. Охарактеризувати поняття «інвалід», «інвалідність», «соціальний захист інвалідів».
82. Охарактеризувати поняття «дефектологія», «коррекційна педагогіка».
83. Сучасні стан проблеми інвалідності у світі. Причини збільшення кількості інвалідів у світі.
84. Актуальні проблеми адаптивного фізичного виховання в Україні та світі
85. Законодавчі основи адаптивного фізичного виховання в Україні.
86. Основні завдання адаптивного фізичного виховання при вадах слуху.
87. Основні завдання адаптивного фізичного виховання при з вадах зору.
88. Основні завдання адаптивного фізичного виховання при ампутаціях та ураженнях спинного мозку.
89. Основні завдання адаптивного фізичного виховання з особами з наслідками дитячого церебрального паралічу.
90. Основні завдання адаптивного фізичного виховання при вадах інтелекту.

Література:

Основна

1. Боднар І. Диференційоване фізичне виховання : навч. посіб. / Іванна Боднар. - Львів : ЛДУФК, 2017. - 197 с <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/15661>
2. Боднар І. Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп : моногр. / Іванна Боднар. - Л. : ЛДУФК, 2014. - 300 с. - ISBN:978-966-2328-74-5 <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3763>
3. Боднар І. Р. Теорія, методика та організація фізичного виховання учнів у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І. Р. Боднар. - Л. ЛДУФК, 2013. - 170 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3751>
4. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів у міжнародному спортивному русі. – Львів: Край, 2006. – 346с.
5. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку.- Л.: ЛОНМІО, 1998.- 336 с.
6. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч.посіб. – Суми: ВДТ «Універсальна книга», 2004. – 428 с.
7. Електронний репозитарій ЛДУФК <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5246>
8. Линець М.М. Основи методики розвитку фізичних якостей.- Л.: Штабар, 1998.- 117 с.
9. Майер В. І. Програма для спеціальної медичної групи (5-9 класи) / Майер В. І., Деревянко В. В. - Київ, 2008. - 56 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5247>
10. Маланчук Г. Г. Педагогічна практика у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах для глухих дітей : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Маланчук Г. Г., Грибовська І. Б. – Л. : ЛДУФК, 2011. - 136 с. – ISBN 978-966-2328-18-9. (Гриф МОНМС України).
11. Москаленко Н. В. Теоретико-методичні засади інноваційних технологій в системі фізичного виховання молодших школярів : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2009. 42 с.
12. Мухін В.Н. Фізична реабілітація. Підручник для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту. К: Олімпійська література, 2000.-423 с.
13. Основи фізичного виховання у системі здоров'язбереження студентської молоді : Навч. посіб. з фіз. виховання для студ. ВНЗ / Н.Н. Завидівська, О.В. Ханіянц. – Л. : Укр. технології, 2010. – 216 с. (Гриф МОН України).
14. Особливості фізичного виховання при різних захворюваннях : лекція з навчальної дисципліни «Диференційоване фізичне виховання» Боднар І., [Сороколів Н.](http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19930) <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19930>
15. Оцінювання фізичної підготовленості та здоров'я різних груп населення : монографія / [Боднар І. Р., Виноградський Б. А., Павлова Ю. О., Ріпак М. О., Дух Т. І., Стефанишин М. В.]. - Львів : ЛДУФК, 2018. - 132 с <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19444>
16. Павлова Ю. Оздоровчо-рекреаційні технології та якість життя людини : монографія / Юлія Павлова. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 356 с.

17. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах. – Івано-Франківськ: Плай, 2004. – 161 с.
18. Римар О. В. Спорт неповносправних: історія та сучасність. - Львів, 2001. - 56 с.
19. Римар О.В. Оцінювання рівня фізичної підготовленості учнів старших класів / О.В. Римар, А.В. Соловей // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – 2013. – № 2. – С. 180-186.
20. Справочник по детской лечебной физкультуре / Под ред. М.И.Фонарёва. – Ленинград: Медицина, 1983. – 360 с.
21. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту : в 2 т. / під ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 1. – 391 с.
22. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту : в 2 т. / під ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 2. – 367 с.
23. Фізична культура : програма для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист №1/11-5812 від 05.10.2005))
24. Фізичне виховання і здоров'я : навч. посібник / авт. кол. : О.Д. Дубогай, Н.Н. Завидівська, О.В. Ханікянц та ін. ; за заг. ред. О. Д. Дубогай. – К. : УБС НБУ, 2012. – 271 с. ISBN978-966-484-151-8. (Гриф МОНМС України).
25. Чудная Р.В. Адаптивное физическое воспитание. – К.: Наукова думка, 2000. – 358с.
26. Шиян Б.М. Методика фізичного виховання школярів. - Л.: Світ, 1993.- 160с.
27. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. – Т.: Навчальна книга – Богдан, 2001.- Ч.1. – 272 с.
28. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. -Т.: Навчальна книга – Богдан, 2002. – Ч.2.– 248 с.
29. Москаленко Н.В. Фізичне виховання молодших школярів: Монографія. – Дніпропетровськ: Інновація, 2007. – 252 с.
30. Томенко О. А. Теоретико-методологічні основи неспеціальної фізкультурної освіти учнівської молоді : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / О. А. Томенко. – Київ, 2012. – 36 с.
31. Теоретико–методичні основи оздоровчого фітнесу : навч.посіб. / Ю.Беляк, І. Грибовська, Ф. Музика [та ін.]. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 208 с.
32. Пангелова Н. Е. Теоретико-методичні засади формування гармонійно розвиненої особистості дитини дошкільного віку в процесі фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Н. Е. Пангелова. – Київ, 2014. – 37 с.
33. Кругляк О. Я. Від гри до здоров'я нації. Рухливі ігри, естафети на уроках фізичної культури : метод. посіб. / О. Я. Кругляк, Н. П. Кругляк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2000. – 80 с.
34. Круцевич Т. Ю. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей : учеб. пособие / Т. Ю. Круцевич, М. И. Воробьев. – Киев : Полиграф-експрес, 2005. – 195 с.
35. Куценко Т. В. Стан властивостей психофізіологічних функцій у дітей молодшого шкільного віку : автореф. дис. ... кандидата біол. наук : [спец.] 03.00.13 «Фізіологія людини і тварин» / Т. В. Куценко. – Київ, 2000. – 18 с.
36. Дубогай О. Фізкультура як складова здоров'я та успішного навчання дитини / О. Дубогай. – Київ : Шк. світ; Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.
37. Інтеграція пізнавальної і рухової діяльності в системі навчання і виховання школярів. / Дубогай О. Д., Пангелов Б. П., Фролова Н. О., Горбенко М. І.– Київ, 2001. – 151 с.
38. Швай О. Д. Педагогічні аспекти управління руховою активністю молодших школярів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”/ Швай О. Д. ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 22 с.
39. Шестерова Л. Є. Вплив рівня активності сенсорних функцій на удосконалення рухових здібностей школярів середніх класів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Шестерова Л. Є. ; Харк. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2004. – 20 с.

40. Сергієнко Л. П. Практикум з теорії та методики фізичного виховання / Л. П. Сергієнко. – Х. : ОВС, 2017. – 271 с.
41. Сергієнко Л. Тестування рухових здібностей школярів / Леонід Сергієнко. – К. : Олімпійська література, 2001. – 438 с.
42. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 10–11 класи / Т. Ю. Круцевич, С. М. Дятленко, І. Х. Турчик, Н. С. Кравченко, С. М. Чешейко, О. М. Лакіза, Д. В. Деменков // Фізичне виховання в школі. – 2015. – № 4. – С. 10 – 15.
43. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 5–9 класи / Т. Ю. Круцевич, Л. А. Галенко, В. В. Деревянко, С. М. Дятленко, А. І. Ільченко, Н. С. Кравченко, І. Х. Турчик, С. М. Чешейко // Фізичне виховання в школі. – 2018. – № 5. – С. 3–11.
44. Москаленко Н. В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : навч. посібн. / Н. В. Москаленко, О. О. Власюк, І. В. Степанова, О. В. Шиян. – Д. : Інновація, 2011. – 238 с.
45. Мосійчук Л. В. Формування комплексної системи навчально-тренувальних завдань у фізичному вихованні школярів (на прикладі підлітків 13–14 років) : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Мосійчук Л. В. ; ЛДЦФК. – Л., 2004. – 23 с.
46. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення : навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2010. – С.56–58.

Допоміжна література

47. Bodnar, I., Petryshyn, Y., Solovei, A., Rymar, O., Lapychak, I., Shevtsiv, U., Ripak, M., Yaroshyk, M. & Sorokolit, N. (2016). Health complaints and well-being complaints among secondary school children. *Journal of Physical Education and Sport*. (16), Supplement Issue 3, 905-909. DOI: <https://doi.org/10.7752/jpes.2016.03142>
48. Bodnarchuk, O., Rymar, O., Solovey, A. & Malanchuk, H. (2018). The interaction of school and family in physical education of first grade students. *Journal of Physical Education and Sport* (18), Supplement issue 2, 1092-1098. DOI : <https://doi.org/10.7752/jpes.2018.s2163>
49. Bodnarchuk O. N., Stefanyshyn V. M., Malanchuk G. G. Dynamic of primary school age pupils' physical fitness / Bodnarchuk O. N., Stefanyshyn V. M., Malanchuk G. G. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - 2017. - № 4. - С. 152-156. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/7852>
50. Ding, D., Del Pozo Cruz, B., Green, M., & Bauman, A. (2020). Is the COVID-19 lockdown nudging people to be more active: a big data analysis. *British Journal of Sports Medicine*, 54(20), 1183-1184. DOI : [10.1136/bjsports-2020-102575](https://doi.org/10.1136/bjsports-2020-102575)
51. Moskalenko, N., Bodnar, I., Sorokolit, N., Rymar, O. & Solovey, A. (2020). Analysis of Attitudes to educational reforms in Ukraine of Physical Education teachers and primary education teachers. Society. Integration. Education: proceedings of the International Scientific Conference. May 22th–23th, 2, 119-129. DOI : <http://dx.doi.org/10.17770/sie2020vol2.4846>
52. Zavydivska, O., Zavydivska, N., Khanikiants, O. & Rymar, O. (2017). The paradigm of health maintenance at Higher Education Institutions as an Important Component of Human Development in Terms of Modernity. *Journal of Physical Education and Sport*. (17), Supplement Issue 1, 60-65. DOI : <https://doi.org/10.7752/jpes.2017.s1009>